

Sammanhållen vård och omsorg för yngre personer med kognitiv sjukdom i Stockholms län

En ny regional grund som stöd för lokal samverkan

Dokumentation seminarium

26 nov 2025, kl 15 – 16, teams

Arbetet genomförs inom ramen för statliga RSS-medel, 2025, för en stärkt kunskapsbaserad äldreomsorg med fokus på vård och omsorg för personer som har en demenssjukdom. I samverkan mellan Storsthlm, Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum, Nestor FoU-center, FOU nu, FoU Nordost och Forum Carpe.

FOU
nu

Forsknings Och Utveckling

Äldre och vuxna med funktionsnedsättning

Fokus samverkan vård och omsorg

GNVO och ny SoL

I samverkan mellan Region Stockholm och åtta kommuner i nordvästra Stockholms län

SOLNA STAD

Upplands Väsby
kommun

Sollentuna

Sundbybergs
stad

UPPLANDS-BRO
KOMMUN

JÄRFÄLLA

EKERÖ KOMMUN

Sigtuna
kommun

Verksamhet inom Stockholms läns sjukvårdsområde, SLSO

Välkommen till en timme om RYK

agenda

- **Lite bakgrund**; kontext, varför och hur
- **Resultat**, varför svårt, vad behöver vi göra och ett ex från Järfälla
- **Nästa steg** för spridning i Stockholms län
- **Frågor** (spelas ej in)

Idag fokus
ordinärt boende

Mer info; www.founu.se
elisabeth.lauritzen@regionstockholm.se

Medverkande

- **Karolinska Universitetssjukhuset**
 - Alexandre Bonnard, sektionschef
 - Johanna Högberg, omvårdnadschef
 - Lotta Lindh, sjuksköterska, Kognitiva mottagningen för yngre , Solna
 - Pia Stenström, sjuksköterska, kognitiva mottagningen Huddinge
- **Järfälla kommun**
 - Eva Stål, demenssamordnare
 - Kristina Gustafsson, chef myndighet
- **FOU nu**
 - Håkan Uvhagen, verksamhetschef
 - Elisabeth Lauritzen, processledare

LITE BAKGRUND KONTEXT, VARFÖR OCH HUR

Lokal samverkan demens i Stockholms län

- Ca 2,5 miljoner invånare.
- ca 100 -200 personer under 66 år diagnos/år
- 26 kommuner
- Ca 240 vårdcentraler
- Primärvården svarar för hemsjukvård i ordinärt boende
- Kommunen svarar för hemsjukvård i särskilda boendeformer inkl LSS
- ca13 kognitiva mottagningar, varav en enhet med 2 mottagningar med uppdrag yngre

Lokal samverkan demens i Stockholms län

Struktur samverkan vård och omsorg

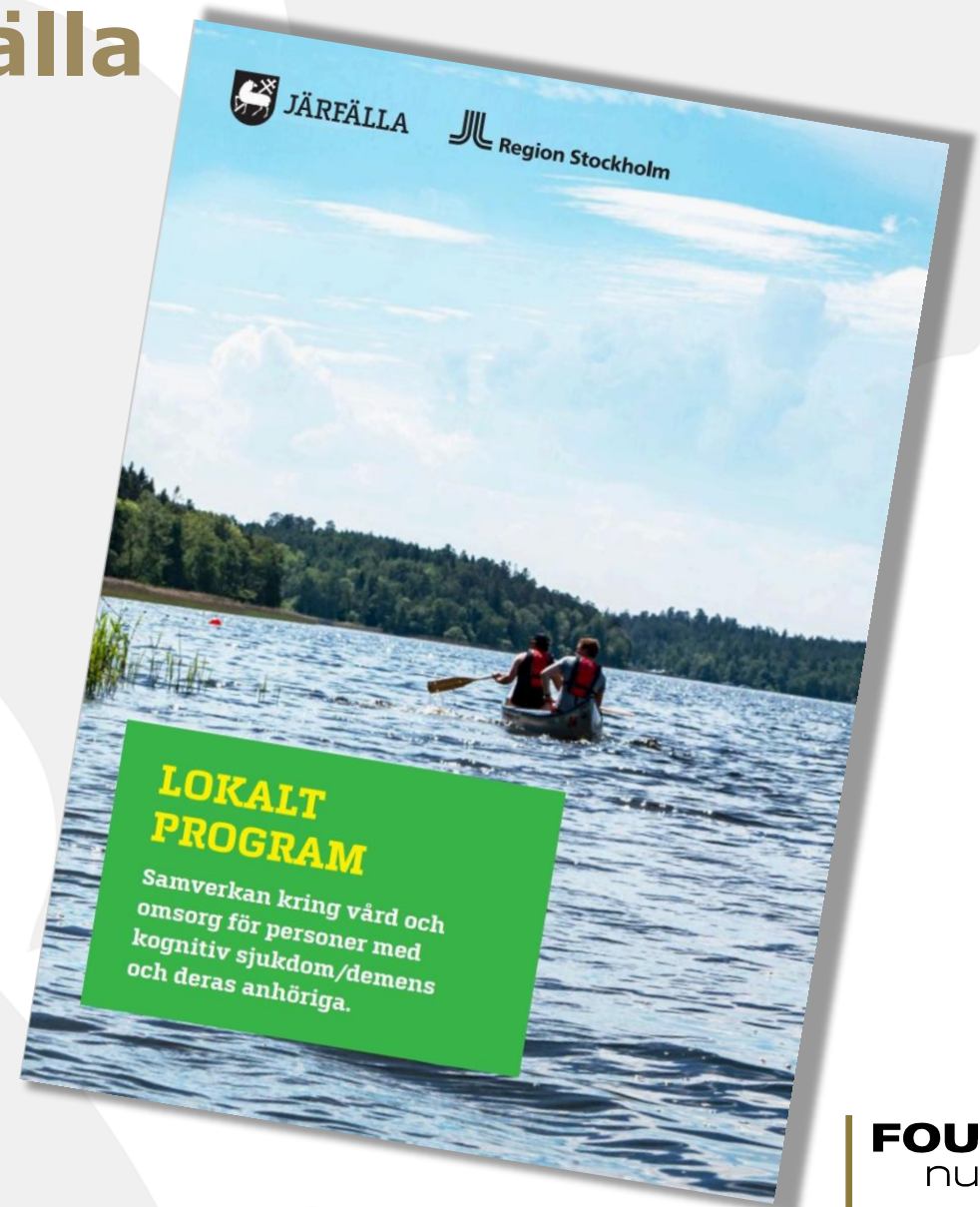
- **Lokala program.** Regional ÖK om lokala samverkan för sammanhållen vård och omsorg kring personer med kognitiv sjukdom samt stöd till deras anhöriga. Sedan 2012.
- **Geografisk/ lokal samordning: GSA+ KSA**
- **Regionala samrådsgrupper** för prioriterade utvecklingsfrågor i länet. Region Stockholm och Storstm (kommunförbundet) samverkar kring GNVO mm, ex Samrådsgrupper för hälsa hos personer med funk

Lokal samverkan demens i Stockholms län ex Järfälla

- Lokalt program sedan 2012
- Lokal samverkanstruktur vård och omsorg; chefsgrupp och arbetsgrupp
- Identifierat behov av utveckling av samverkan kring yngre

Lokalt program – demens

Eva Stål, demenssamordnare i Järfälla kommun

Regionalt utvecklingsarbete: RYK

- **Utvecklingsarbete 2024 (bred medverkan – 4 tillfällen)**
 - Varför fungerar inte stöd till yngre trots befintliga styrdok, lokal samverkan mm?
 - Vad behövs för en sammanhållen vård och omsorg kring yngre?
 - Kan en tydlig regional grund underlätta lokal samverkan ?
- **Test av resultatet våren 2025** i Järfälla och Sigtuna
- **Resultat:** Regional grund för lokal samverkan kring yngre (mall/ifyllbar pdf):
 - **ordinärt boende**
 - särskilt boende/ LSS

+ utvecklingsfrågor

Stockholms län samlar sig kring yngre med kognitiv sjukdom

Kognitiv mottagning (läkare, ssk), vårdcentral, SMO, APC, säboläkare
Kommuner/stadsdelar (SoL, LSS, Anhörigstöd, demenssamord/ssk, Handläggare, utv ledare)
Region Stockholm, Storsthlm, FoU, Demensförbund, Funktionsrätt Stockholm, Silviahemmet

Resultat från arbetet med RYK

VARFÖR SÅ SVÅRT? VAD KAN VI GÖRA?

Yngres behov

Yngre personer (yrkesverksam ålder) har delvis andra behov än äldre med kognitiv sjukdom:

- mer komplex sjukdomsbild
- snabbare sjukdomsförlopp
- livssituation som kan innefatta arbete, föräldraskap och försörjningsansvar.
- Anhöriga är barn, partner, föräldrar och nära vänner

Vad försvårar samverkan?

- Styrdokument och stödet till demenssjuka är inriktat på stöd till äldre
- Lokal samverkan sker mellan aktörerna avseende äldre
- Få yngre men svåra fall – ingen lokal rutin – för små volymer för riktat lokalt stöd
- Det är delvis andra aktörer inom vård och omsorg
- Vårdcentralerna behöver kunna upptäcka misstänkt kognitiv sjukdom hos yngre
- Kognitiva mottagningen – yngre i Stockholm har ett uppdrag som påverkar vårdförlopp och samverkan i insatsförloppet. Hittills varit otydligt för andra.
- Finns otydlighet om det stöd kommunerna ska/förväntas ge; SoL och/eller LSS
- Delvis andra målgrupper som behöver anhörigstöd; barn, tonåringar, äldre föräldrar mfl

Vad ska vårdcentral göra

- Upptäcka misstänkt kognitiv sjukdom
- Start en basal utredning
- Ta kontakt med kognitiv mottagning
- Ev remittera till rehab för del i basal utredning
- Remittera till kognitiv mottagning om misstanke kvarstår

Vad gör kognitiva mottagningen?

- Utreder
- Diagnos
- Kontakt med kommunen (diagnosintyg + kontakt)
- Behandling och uppföljning
- Stöd till den enskilde
 - Samtal/info
 - Kontakt med försäkringsmedicin, arbetsgivare, mm
- Stöd till anhöriga
 - Samtal/info
 - Navigeringskurs

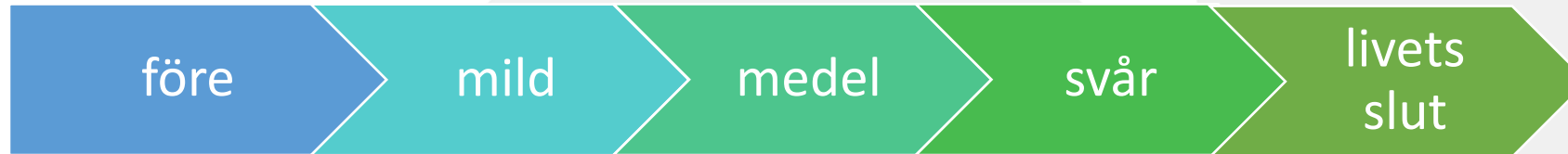
Karolinska Universitetssjukhuset har uppdrag att bedriva två mottagningar för yngre med kognitiv sjukdom i Stockholms län. Mottagning i Solna för medborgare norr om Slussen och Mottagningen i Huddinge för dem öder om Slussen. Huddingemottagningen är även ett kompetenscenter för kognitiv sjukdom hos personer med omfattande funktionsnedsättning. Förutom att utreda och diagnostisera kognitiv sjukdom, lika andra kognitiva mottagningar, har de även behandlingsansvar upp till pensionsålder eller flytt till särskilt boende.

Vad behöver kommunen göra?

- Kontaktperson till kognitiva mottagningen
 - Samordna stöd; SoL under 65 år och/eller LSS samt vid behov Individ- och familjeomsorgen.
- + utveckla stödet till yngre o deras anhöriga

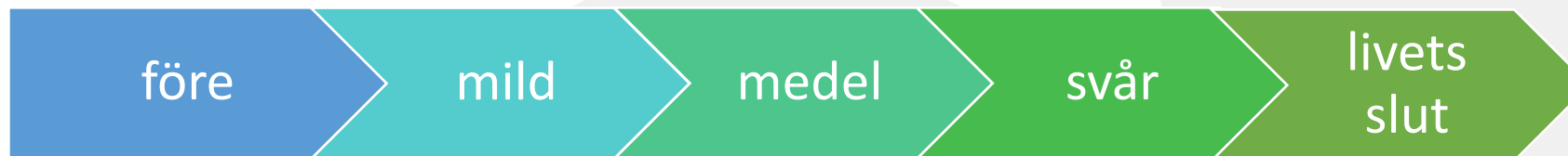
Regional grund för sammanhållen vård o omsorg

Yngre med kognitiv sjukdom i ordinärt boende

- **Upptäckt - *Vårdcentral***
 - Upptäckt – basal utredning. Kontakt KM
Obs! de med intellektuell funknedsättning.
 - Ev remiss rehab: basal utredning – vid behov
- **Diagnos o behandling - *Kognitiv mottagning Solna/Huddinge:***
 - utreder, diagnos
 - behandling + stöd (anh, enskilde)
 - Samordningssköterska – kontakt med kommunerna
- **Stöd och omsorg - *Kommunens socialtjänst***
 - Kontaktperson till KM
 - Samordning stöd SoL under 65 år, LSS och vid behov individ och familjeomsorgen
 - Anhörigkonsulent
- När 65 år eller flytt till säbo: Åter VC (om ej undantag)

Berörda aktörer vård o omsorg

Ordinärt boende

- Vårdcentral
- **Kognitiv mottagning** (Solna/Huddinge)
- Socialtjänst
 - Myndighet: SoL under 65 år
 - Myndighet: LSS
 - Individ och familj
 - Anhörigstöd

Särskilt boende/ LSS

- **Kommunens LSS-Hälsa**/LSS-boendet: tidig upptäckt / screening
- **Läkare VC.** Ev remiss KM/Huddinge, behandling
- **Kognitiv mottagning Huddinge :** utreder, diagnos.

Yngre i särskilt boende/ LSS

med intellektuell funktionsnedsättning + kognitiv sjukdom

Utmaning

- Vissa hög risk få kognitiv sjukdom, ex Downs syndrom
- Få utreds, diagnos, behandling
- Behöver följa kognitiva utvecklingen över längre tid
- Behövs kunskap om stöd

Regional grund

- Kommunens LSS-hälsa
 - Screening /Tidiga tecken
- Kognitiv mottagning Huddinge – kompetens Downs

Nästa steg i länet

- KM Solna resp Huddinge vill gärna sprida i hela länet med stöd av FOU nu och i samarbete med delregionala FoU:er. Kommun med erfarenhet, ex Järfälla bidrar gärna med erfarenhet. Vi kommer till er 😊
- Ev infoseminarier; ett för norra länet och ett för södra länet
- När mallen för ök testas i kommun utan aktuellt lokalt program – demens kommer FOU nu stödja i ev behov av komplettering i materialet.
- FOU nu informerar länets LSS-team via Forum Carpe, i dec.
- Samrådsgrupp hälsa hos personer med funktionsnedsättning arbetar med fortsatt förankringsprocess i Region Stockholm inkl layout.
- FOU nu följer arbetet tillsammans med KM under 2026
- Utveckling av stödet till yngre och deras anhöriga behöver även ske inom region Stockholm respektive hos kommunerna i samverkan med andra kommuner.

Tack!

Vill du veta mer?

Mer om RYK samt stöd implementering i Stockholms län

FOU nu : elisabeth.lauritzen@regionstockholm.se

I samarbete med andra FoU:er i länet;

Nordostkommuner: FoU Nordost: erica.spang@founordost.se

Stockholms stad: Stiftelsen Äldrecentrum; charlotta.ryd@aldrecentrum.se

Södra länet: Nestor FoU-center: helen.lieberman-ram@nestorfou.se

Kognitiva mottagningen – yngre

Norr om Slussen: Solna KM: charlotta.lindh@regionstockholm.se

Söder om Slussen: Huddinge KM: pia.stenstrom@regionstockholm.se

Kommun med ök yngre, Järfälla kommun:

Demenssamordnare: eva.stal@jarfalla.se

Chef myndighet: kristina.gustafsson@jarfalla.se

LSS-team: linda.hanseriuss@jarfalla.se

www.founu.se